

AHS

- Gruppe for flerfaglig arbeidslivsforskning
inviterer til åpent forskerseminar. Vår 2009

Sosiologisk Institutt, seminarrom 112, Rosenbergggt. 39
Onsdager kl. 18.00 – 20.00
(Merk: kl. 16.15 onsdag 25. februar)

Kapitalismens grenser – hva byr den “nordiske” el. “norske” modellen”?

Finanskrisa har gitt nyliberalismen en knekk, i alle fall midlertidig. I dag søkes det (igjen) etter samfunnsmessig regulering av kapitalismens nøkkelinstitusjoner – mest når det gjelder markedene for kapital, mindre når det gjelder arbeid. Men krisa viser ikke bare behovet for økonomiens politiske grenser, den reiser også spørsmålsteget ved det kapitalistiske systemets egen begrensning. Kritikken av kapitalismen reiser spørsmål om alternative modeller. Internasjonalt er det mange som ser på den “nordiske modellen” som eksempel på vellykkete grensedragninger og som svar på kapitalismens systemsvakhet. I Norden er det en ny interesse i politikk og forskning omkring egne modeller og ordninger. Under Nordisk Ministerråd initieres nye forskningsprogram med dette for øyet, et skandinavisk forskernettverk er gitt midler til et eget “center of excellence” for studier av den “nordiske modellen” og Fafo samlet nylig artikler om “Den norske modellen i endring” under en overskrift om et tredje “hamskifte”.

Spørsmålet er så hva den “norske” eller “nordiske modellen” innebærer mer konkret? I hvilken grad kan man overhodet snakke om en slik modell? Hva har den eventuelt å by på for dagens utfordringer? Hva er de sentrale spørsmålene i en kritisk analyse av den nordiske (eller den norske?) modellen? I dette seminaret kan vi ikke svare på disse store spørsmålene fra a til å, men vi vil la denne brede problematikken stå som utgangspunkt i drøftingen av problemstillinger fra egen forskning om relasjoner mellom arbeid, kunnskap, utdanning og politikk (se program). Temaet vil følges videre i seminaret høsten 2009.

Fagmiljøet som på 1980-tallet ble etablert som AHS (Arbeidsliv, Historie, Samfunn) – Gruppe for flerfaglig arbeidslivsforskning, inviterer med dette til et åpent forskerseminar for studenter, stipendiater og vitenskapelige ansatte ved UiB.

I tillegg til angitt bakgrunns litteratur (nedenfor) vil det bli distribuert tekster før hvert seminar. Interesserte kan ta kontakt pr epost: ole.olsen@sos.uib.no

Program:

11. februar	Ole Johnny Olsen: Trekk ved den norske kapitalismen – omriss av den norske modellen. Teser og problemstillinger fra tidligere forskning i AHS. (Se bl.a. Hjellbrekke/Olsen/Sakslind 2007, Heiret m.fl 2003)
25. februar	OBS! Utvidet program, start kl. 16.15
Svein Michelsen og Ole Johnny Olsen: Arbeidslivets kompetansepolitikk og statlige utdanningsreformer. Endringer i norsk fagopplæring - med et nordisk sideblikk.
Trine Deichman-Sørensen, Høyskolen i Akershus: Endringsprosesser i norsk fag- og yrkesopplæring i et EU-dirigert rammeverk
11. mars	Tor Halvorsen: Arbeiderbevegelsen og kunnskapssamfunnet.
LOs forslag til forskningspolitikk - eller historia om korleis arbeidarrøsla gir frå seg makta.
25. mars	Jan Heiret og Ole Johnny Olsen: Nye bevegelser i arbeiderorganisering.
Fra litteraturen om “labor movement revitalization” og nye former for organisering av arbeidstakere.
15. april	Jan Heiret og Ole Johnny Olsen: Norsk fagbevegelse – tradisjoner møter framtid
29. april	Rune Sakslind: Den norske middeklassen i den “nordiske modellen”
13. mai	Tor Halvorsen og Ole Johnny Olsen: Kunnskapens standardisering og utdanningens ny-taylorisme.

Noe bakgrunns litteratur / en referanseramme:

Johs. Hjellbrekke, Ole Johnny Olsen, Rune Sakslind (red.): *Arbeid, kunnskap og sosial ulikhet*, Unipub, 2007

Heiret, Jan, Olav Korsnes, Knut Venneslan, Øyvind Bjørnson (2003): *Arbeidsliv – historie – samfunn: Norske arbeidslivsrelasjoner i historisk, sosiologisk og arbeidsrettlig perspektiv*. Bergen: Fagbokforlaget

Jon Erik Dølvik, Tone Fløtten, Gudmund Hernes, Jon M. Hippe (red.): *Hamskifte. Den norske modellen i endring*. Gyldendal akademiske. 2007

Francis Sejersted: *Demokratisk kapitalisme*. Universitetsforlaget. 1993

Claus Offe: *Disorganized Capitalism*. Polity. 1985

Boltanski, Luc og Eve Chiapello (2005): *The New Spirit of Capitalism*. London og New York: Verso

Ole Johnny Olsen: Institusjonelle endringsprosesser i norsk fag- og yrkesopplæring. Fornyelse eller gravis omdannelse? Notat 5-2008, Røkkansenteret